

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de son on yılda özelleştirme kapsam ve programına alınarak satılan, kiralanana, işletme hakkı devredilen, aynı hak tesis edilen veya gelir ortaklığı modeliyle değerlendirilen kamu taşınmazlarının envanterinin çıkarılması; bu taşınmazların hangi koşullarla, kimlere, hangi bedellerle devredildiğinin, elde edilen gelirlerin hangi alanlarda kullanıldığının, taşınmazlarda sonradan hangi imar ve yapılaşma süreçlerinin yürütüldüğünün, çevresel ve toplumsal etkilerin araştırılması amacıyla Anayasa’nın 98’inci, TBMM İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Murat Çan
Samsun MV

Fahri Ocaklı
Rize MV

Ayca Taşkent
Sakarya MV.

Orhan Çiğdem
Cankaya MV

Orhan Çiğdem
Adana MV

Sibel Sürmez
Trabzon MV.

Ulku ÇAKIROĞLU
Zirve MV

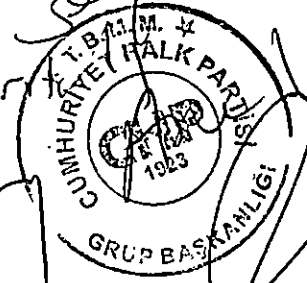
İsmail Özgenç
İstanbul MV.

Sergin Tanrı
Zirve MV

Cumhur UZUN
Muğla Milletvekili

Ali Özdemir
Kahramanmaraş MV

Erten Çiğdem
Zirve MV

GEREKÇE

Özellikle son yıllarda kamu taşınmazlarının hızla satışa çıkarılması bu taşınmazların bütçe açığını kapatmak için paraya çevrilecek mallar olarak görüldüğünü ortaya koymaktadır. Kıyılar, orman vasfındaki alanlar, tarım arazileri, kamu hizmet alanları, lojmanlar, limanlar, sosyal tesisler, eğitim ve sağlık alanları toplumun ortak varlığıdır. Bu varlıkların özelleştirilmesi, yalnızca mülkiyet devri değil; aynı zamanda kent hakkı, çevre hakkı, kıyılardan yararlanma hakkı, yerel planlama yetkisi ve gelecek kuşakların ortak mirası bakımından sonuç doğuran kamusal bir tasarruflardır.

Son yıllarda başta Muğla olmak üzere Türkiye'nin birçok ilinde kamu taşınmazlarının satış, kiralama, gelir ortaklığı modeli, işletme hakkı devri ve aynı hak tesisi gibi yöntemlerle özelleştirme kapsamına alındığı görülmektedir. Ülkemizde özellikle kıyı alanları, turizm baskısı altındaki ilçeler, orman ve zeytinlik varlığıyla iç içe bölgeler ile Özel Çevre Koruma statüsüne sahip alanlarda gündeme gelen özelleştirme kararları kamuoyunda ciddi kaygı yaratmaktadır.

Özelleştirme uygulamalarında kamu yararının gerçekten gözetilip gözetilmediği, taşınmazların gerçek değeriyle devredilip devredilmediği, ihalelerin rekabetçi ve şeffaf yürütülüp yürütülmediği, yerel yönetimlerin ve yurttaşların görüşlerinin alınıp alınmadığı, satış sonrası plan değişiklikleriyle kamu yararına aykırı yapılaşma kararları üretilip üretilmediği açıklığa kavuşturulmalıdır.

Özelleştirmeden elde edilen gelirlerin hangi kamu hizmetlerine harcandığı da denetlenmesi gereken temel başlıklardan biridir. Kamuya ait taşınmazlar satılırken elde edilen gelirlerin o bölgenin altyapısına, çevre korumasına, afet hazırlığına, sosyal donatısına veya yurttaşların ortak kullanımına dönüp dönmediği bilinmemektedir. Kamu malı elden çıkarılırken toplumun ne kazandığı, ne kaybettiği ve bu kararların kimler lehine sonuç doğurduğu Meclis denetimiyle ortaya konulmalıdır.

Kurulacak araştırma komisyonu; son on yılda özelleştirme kapsam ve programına alınan kamu taşınmazlarının il, ilçe, mahalle, ada, parsel, yüzölçümü ve tapu niteliği bazında envanterini çıkarmalı; bu taşınmazların hangi yöntemlerle, hangi bedellerle ve hangi koşullarla devredildiğini ortaya koymalıdır. İhalelere katılan kişi ve şirketler, ödeme koşulları, iptal edilen ya da yenilenen ihaleler, satış sonrası yapılan imar planı değişiklikleri ve taşınmazların bugünkü kullanım durumu ayrıntılı biçimde incelenmelidir. Ayrıca özelleştirme gelirlerinin hangi fon, bütçe veya hesaplarda toplandığı; bu gelirlerin hangi kamu

hizmetlerine, hangi yatırımlara ya da hangi harcama kalemlerine aktarıldığı açıklığa kavuşturulmalıdır.

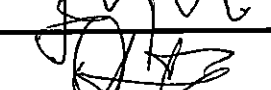
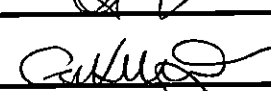
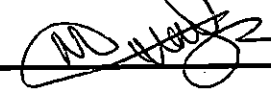
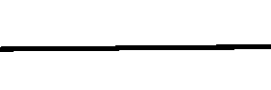
Kıyı, orman, tarım, mera, sit alanı, Özel Çevre Koruma Bölgesi ve doğal koruma statüsündeki taşınmazların devrinin çevresel, toplumsal ve ekonomik etkileri araştırılmalı; yerel yönetimlerin, meslek odalarının, muhtarlıkların ve yurttaşların karar alma süreçlerine dahil edilip edilmediği değerlendirilmelidir. Komisyon, kamu taşınmazlarının özelleştirilmesinde şeffaflığı, kamu yararını, çevre hakkını ve yerel denetimi güçlendirecek yasal ve idari önerileri de ortaya koymalıdır.

Kamu mülkiyetindeki taşınmazların akıbeti yalnızca idarenin takdirine bırakılamayacak kadar önemli bir kamusal meseledir. Bu alanların hangi gerekçeyle elden çıkarıldığı, kimlere devredildiği, hangi şartlarla kullanıma açıldığı, sonrasında hangi projelere konu edildiği ve toplumun bu süreçlerden ne ölçüde yarar sağladığı açık, denetlenebilir ve hesap verilebilir biçimde ortaya konulmalıdır.

Bu nedenlerle ülkemizde son on yılda özelleştirme kapsamına alınan kamu taşınmazlarının akıbetinin tüm yönleriyle araştırılması amacıyla Meclis araştırması açılması gerekmektedir.

1916 Sayılı MECLİS ARAŞTIRMA ÖNERGESİ İMZA ÇİZELGESİ

	ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZASI
1	Ali KARAOBA	İSTANBUL	
2	Aliye COŞAK	Antalya	
3	Seyit ÖZEL	Ordu	
4	Ali İzzet GEMİZ	Ordu	
5	Aliye Tamer ESENEK	Ankara	
6	Gülcan KİŞİ	MERSİN	
7	Mehmet TAKTASIZ	Çorum	
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			

